

GUIDELINES ETICKÉHO REPORTOVÁNÍ V DOBĚ VÁLKY

Válečný konflikt je v mnohých ohledech bezprecedentní situace, která klade na novináře a jejich práci nadstandardní nároky, včetně těch etických. Zvýšený tlak na rychlost a aktuálnost informací ovšem nesmí být ospravedlněním pro méně profesionální výstupy.

V takových krizových situacích může jako opora novinářům sloužit následující guideline pro řešení etických konfliktů v době války. Ten je volně přejat z materiálů americké SPJ (Society of Professional Journalists) a uzpůsoben pro český kontext a také pro **potřeby reportování o aktuálním konfliktu na Ukrajině**. Otázky v něm obsažené mohou novináři využít jako vodítko při tvorbě mediálních materiálů, které mají ambici naplňovat standardní etické požadavky i v nestandardních časech.

Guideline nejlépe slouží pokud je **vytištěn** a umístěn na **viditelné místo** v blízkosti pracovní plochy novináře.

1. MOTIVACE PRO ZVEŘEJNĚNÍ

Proč se domnívám, že veřejnost potřebuje tuto informaci, kterou se mi podařilo získat?

Nesnažím se zveřejněním získané informace pouze přitáhnout mediální pozornost nebo vytvořit dojem exkluzivnosti?

Nevyvolává můj materiál zbytečné emoce či senzaci?

Mám v první řadě na paměti zájem veřejnosti a snahu ji informovat?

2. DŮVĚRYHODNOST INFORMACE

Vím přesně odkud získaná informace, kterou se chystám do materiálu použít, pochází?

Znám motivace zdroje, který mi tuto informaci poskytl? Jak důvěryhodný je tento zdroj, vzhledem k případným předchozím zkušenostem s ním?

3. ZVEŘEJNĚNÍM NEUŠKODIT

Jak zásadní je zveřejňovaná informace pro pochopení aktuálních událostí? Pomáhá cílovém publiku situaci pochopit nebo si na ni utvářet si informovaný názor?

Nemůžu zveřejněním informace způsobit někomu škodu?

Pokud ano, jakou a komu? Jsem si jistý, že zveřejnění informace je nutné i navzdory tomuto riziku?

Pokud zvažuji zveřejnit silné vizuální materiály (foto, video), je jejich využití opodstatněné? Nesnažím se pouze o vyvolání senzace?

Volně převzato, upraveno a přeloženo do češtiny z textu Resolving Ethical Conflicts in Wartime (SPJ): <https://www.spj.org/ethicswartime.asp>